29ԸՆԹԱՑ ԱԿՆԷ Ն. 5027 1912 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 20/2 ՇԱԲ. ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 20 ԹՐՇԻՆԸ ԷՎՎԷԼ 1328 = 23 ՉԻԼԳԱՏԷ 1350

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

30 ԼՈՒՄ.

30 ԼՈՒՄ.

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'rue de Péra, Taxim, 65

Ապօճէ փիյաթլարը		Սեմեստրիկ 6 այլադը	
Իսթանպոլ իլի	Ղրուշ	60	35
Թաշրա իլի	»	85	45
Մէմալիքի եվրոպայի իլի փոսթագ		20	10

ՉԱՐՇԷՆՊՈՒՇ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԷՎԷՐԻ ՆԷՇԱՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իրանպ իլի այրընա բազարլըգ օրունուր
Թասլ իտիրմեյեն մէքթուպլար՝ իտարէ օրունմազ։

مجموعهٔ آخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ՀԱՅ-ԿԱԹՈՂԻԿԷԻՆ ԿԷՏ ՆՊԱՏԱԿԸ
Ի՞ՆՉ ՊԷՏՔ Է ԸԼԼԱՅ

Այն թերթիս սիւնակներուն մէջ շատ անգամ գրուած է մեր անտարբերութեան, անզգայութեան մասին. և այս՝ իրաւացի կերպով։ Այդ դանգատները թէ՛ մեր երակներուն մէջ չեռար երբեք ազգային զգացում, և թէ՛ ինչ որ կը տիրէ այդ երակներուն մէջ՝ անհոգութիւն մ'է միայն այն բաներուն նկատմամբ՝ որոնք ազգի մը, հասարակութեան մը, ըլլայ մեծ կամ փոքր, ըլլայ հարուստ կամ աղքատ, ազգային բարենորոգման, յառաջդիմութեան կրնան նպաստել, և ասոնց պակասը, ցաւ կը պատճառեն այն ամենուն, որոնք կը փափաքին Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը տեսնել աւելի լաւագոյն վիճակի մէջ, դէպ ի բարոյական և ազգային վերազարթնում, և ահա այս դանգատները և այդ մեծ ցաւը քիչ շատ փարատած կը կարծուէր՝ ժողովուրդը միահամուռ պայքարող տեսնելով Թերզեանի ազօրէն արարքներուն և անոր ազգակործան քաղաքականութեան դէմ։

Ցարուցուած և մղուած պայքարը, անձնական կամ անցողական չէր, և կարիքի չէր այդպէս ենթադրել։ Այլ այդ՝ տարիներէ ի վեր սուրբ և նուիրական վարագոյրի մը ետին ծածկուած կրօնական-բռնապետական իշխանութեան ճնշման ենթարկուած ժողովրդեան մը վերազարթնումը կը նկատուէր, որ հպիւ ազատութեան և ինքնաշխատութեան հոսանքէն մղուած՝ կ'ուզէր իր ազգային և բարոյական զոյութիւնը պահպանել, միւս ազգութիւններու շարքին մէջ պատուաւոր դիրք մը ապահովել, իր մտաւորական հաստատութիւնները բարեկարգել ազատական գաղափարներով անանիկ, հաւատարիմ մնալով միշտ կրօնական սկզբունքներուն։

Ասոր յայտնի ապացոյց են Ազգային կանոնագրութեան վերաքննութեան մասին արտայայտուած ջերմ փափաքները, այն մասին ի գործ դրուած ճիգը, վարչական վերակազմութիւնը, և զանազան տեղեր, այլ և այլ առիթներով տեղի ունեցած ժողովրդային ցոյցերը։ Այդ վերազարթնումն առաջին քայլերն էին «Մէճմուայը Ախպար»ի ոգելից հրատարակութիւնները, որոնց կ'օժանդակէին այլ և այլ անձինք, ինչպէս Նիկողոսեան, Ինճիճեան, Ալթունեան, Գազանճեան, Պատմարան և ուրիշ ծածկանուն անձեր։

Տեսնուեցաւ որ գաւառները արձագանգ եղան կեդրոնին, կեդրոնը՝ գաւառներուն։ Գաւառացին թէ Պոլսեցին, կարծես կանխաւ համաձայնած իրենց մէջ, միևնոյն սիրտը, միևնոյն միտքը կը կրէին։ Ինչ որ կը մտածէր մէկը, միւսն ալ անոր համակարծիք էր։ Բոլոր գաղափարները, կարծիքները, փափաքները կը կեդրոնանային միևնոյն կէտին վրայ. այսինքն ազգին զոյութիւնը ապահովել, զարգանալ, յառաջդիմել։

Եթէ ամենուն նպատակը միայն տապալել էր Թերզեանը Պատրիարքութենէ, այսչափ իրարանցում, այդչափ պայքար, արտաքոյ կարգի ցոյցեր չէր արժէր։ որովհետև Ժողովուրդին մտաւորական մակարդակը բարձրացնելու, ազգին անհատներուն իրաքանչիւրին մտքին և սրտին մէջ յառաջդիմական զարթնումին վերաբերող նոր ոգի մը ներմուծելու, նոր եռանդով մը բոլոր հասարակութիւնը դէպ ի յառաջ մղելու համար չէր բաւէր միայն անոր տապալումը։ Եթէ վերջ ի վերջոյ նոյն անտարբերութիւնը, նոյն անհոգութիւնը իրենց դերը պիտի կատարէին, ինչ որ եղած էր ասկէ առաջ տարիներու շարքին մէջ և բնականաբար ասկից առաջ եկած էր, եկեղեցական դատակարգին, կամ աւելի ճիշդ է ըսել, այդ դատակարգին գլուխը կեցող և ամբողջ հասարակութեան ճակատագիրը ղեկաւորող հոգեւոր պետերու ի գործ դրած ճնշումը, պիտի համարձակիմ ըսելու թէ՝ կարեւորութիւն չունէր Թերզեանը տապալելը և կամ չտապալելը։

Պէտք չէ դանդաղիլ այն բժշկին դէմ, երբ իր հիւանդին լեղի դեղեր կուտայ։ Շատ անգամ այդ լեղի և կծու դեղերն են որ հիւանդին առողջութիւն կը պատճառեն։ Ես ալ ճշմարիտ բժշկի մը ընթացքին հետեւելով կ'ըսեմ թէ՝ Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը՝ դեռ բոլորովին չազատուած Թերզեանի տիրապետական իշխանութենէն, — որովհետև իր կաթողիկոսական պաշտօնավարութիւնն ալ՝ ճնշում մ'է ժողովրդեան, գէթ եկեղեցական դատակարգին վրայ,— դեռ բոլորովին չտապալած Թերզեան կոչուած այն անձը, որ կարծես միայն ի վնաս ազգին գործելու, և մինչեւ վերջ յամառաբար իր տիրոջին կառչած մնալու պաշտօնն ստանձնած է, հասարակութիւնն պէտք չէ թուլանայ, և անտարբեր դիրք մը բռնէ ազգային գործերուն նկատմամբ։ Ընդհակառակն ազգը երբեք դադրելու չէ Թերզեանը տիրապետական ուժէ իշխանութենէն զրկելու միջոցներուն դիմելէ, և այդ մասին տարակոյս չկայ թէ ուշ կամ կանուխ պիտի հասնի իր նպատակին, քանի որ արդարութիւնը իր կողմն է, և արդարութիւնը իշխ յաղթող է, նոյն իսկ ատոր հակառակ գործողներն ըլլան մեծ ոյժեր և կարող ձեռքեր։

Սակայն կէտ մը կայ, որուն մասին կ'ուզեմ շեշտել։ Ինչպէս յոգուածիս սկիզբն ի վեր ըսածներէս ընթերցողը կը հասկընայ, Հայ-Կաթողիկէ հասարակութեան վերջին տարիներու մէջ զարթնումը, միայն Թերզեանի տապալումը իրեն կէտ նպատակ ունենալու մէջ չկայանար, և պէտք չէ կայանայ։ Դէպ ի աւելի վեհ, աւելի բարձր, աւելի նշանակալից նպատակի մը, այսինքն իր զարգացումին, իր յառաջդիմութեան պէտք է ձգտի։ Այսօր Ազգային վարչական մարմինները, ազգային հաստատութիւնները բաւական չեն այս նպատակին. անոնք օրինական կազմակերպութեան հետեւութիւններն են, որոնց կայուն և կանգուն մնալուն պիտի սատարեն անհատներու օժանդակութիւնը, բարոյական և նիւթական օգնութիւնը։

Սակայն յաւէ ըսել որ մեր մէջ, այսօր իսկ կը պակսի այդ պարտաճանաչութիւնը։ Թերզեանի դէմ ազգային պայքարն բոլոր հասարակութիւնը ոգեւորեց, և ասիկայ շնորհաւորելի էր, մանաւանդ թէ այս մասին Թերզեանի ալ շնորհակալ ըլլալ պէտք է, որուն շնորհիւ Նիկողոսեաններ, Ինճիճեաններ, Ալթունեաններ, Պատմարաններ և այլն, Պոլսեցի թէ գաւառացի յօդուածագիրներ, իրենց ընտիր յօդուածներով ազգային դատը լուսաբանեցին, պաշտպանեցին, պայքարը յառաջ մղեցին, և խնդրոյն՝ ի նպաստ ազգին լուծուելուն ատատար եղան։

Թողունք որ խնդիրը դեռ կատարելապէս վերջացած չէ, և այն գրիչներուն, այն հրատարակութիւններուն պէտքը տակաւին զգալի է այդ մասին, սակայն միայն Թերզեանական դատը պէտք չէ մեր յոգուածագիրներուն գրական ապարէզ իջնելու առարկայ ըլլայ. ուրիշ կենսական խնդիրներ ու նիւթեր չեն պակսիր ազգին զարգացումը, յառաջդիմութիւնը փափաքող գրիչներուն, ինչպէս չեն պակսիր իրաքանչիւր ազգային անհատին առիթներ, աշխատելու և գործելու, մեր հասարակութեան բարոյական, մտաւորական մակարդակը բարձրացնելու համար։

Մանրամասնութեանց մտնել չեմ ուզեր։

Ամէն մարդ, որ կարող է ազգին ծառայութիւն մը մատուցանել, դրաւորապէս, նիւթապէս կամ բարոյապէս, կրնայ զգալ և գիտնալ թէ այդ ծառայութիւնը կը մատուցանէ թէ ո՞չ. ամէն անձ որ քիչ շատ կզգայ ազգային յառաջդիմութեան և զարգացումի պէտքը, գիտէ թէ առ այդ իր պարտականութիւնը կը կատարէ թէ ո՞չ. ասոնք մասնաւորապէս հոս զգացնել հարկ չեմ տեսներ։ Կը թողում որ իրաքանչիւր ոք, ինք իր դատաստանն ընէ, եւ եթէ վերջին պայքարին մէջ տեսնուած զարթնումին նպատակը անձնական և անցողական չէր և չէ, այդ զարթնումին աւելի կենսական և նուիրական հանգամանք մը տալով, որոշէ ընել, անհատաբար կամ հաւաքաբար, ինչ որ իր ձեռքէն կուգայ, Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնը, յառաջադէմ ազգերու շարքին մէջ դնելու, անոր գոյութիւնը իսկապէս ապահովելու համար։

ԴԻՏՈՂ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ
ԷՖԲԵԱՐԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷՍԻ

=+=

(Լօնտրատան «Ազատախարա»ա եաղըլան պիր մէքթուպտա, Ինկիլթերրա էֆքէարը ուսմումէսի հագգընտա պէր վէճնը աթի մալիւմաթ կէօրիւլմիւշ տիւր։)

Պազը Լօնտրա զազէթալարը, գրալ Ֆէրտինանտը պէեանաթընտա, զաթէն գանլը օլան մուհարէպէյէ, ինթիգամնուանէ պիր մահիյէթ վէրտիրմէյէ եարաճագ օլան տին մուհարէպէսի ըէնկի վէրիլմէսինտէն տոլայը թէշէբբիր։ Լաքին տիկէր թարաֆտան տիբլոմասի, հէր նէ եէնի տարմ ալտա, Ինկիլիզ զազէթալարընդէն Պալգան հիւքիւմէթլէրի լէհինտէքի թէմաեիւլթը, քէք էհէմմիյէթսիզ պիր իսթիհնատիյէթլէ, կիւնաէն կիւնէ հիսս օլունաճագ տէրէճէտ արթմագտա տրը։ Հալը հազրտա Թիւրքիաեա տօսթ օլանլար, եալընըզ գըսմէն ըէսմի, գըսմէն մալի վէ թիւճարի, ելհասըլ մէնֆաաթլարը վէ իւմիտլէրի օլան մէհաֆիլտէն իպարէթ տիր։

Թիւրքիանըն պու կիւնքի գարա մահքիւմիյէթի, քէնտի չայհանը թէէսսիֆ կէչմիշի նէթիճէսի օլուպ, խալքը թահրիք իթմէք վէ զաղանաք պիր հալէ կէթիրմէք իչին, էսկի եարալարընը իրայէսի քեաֆի տիր։

Կէչէն կիւն Լօնտրա Եունան սէֆիրի՝ զազէթալարա զարիպ պիր հավատս թէպլիղ իթմիշ տիր։ Կէօյա Օսմանլը թապիպլէրի, սիւչմէնին էրզաղընը զէհիրլէմէք ֆիքրիյլէ, մէյտանը հարպա պէրաբէրլերինճէ թիֆօնա, գօլէրանա վէ տիկէր ատէշէթի իլէթլերէ մախսուս միգրօպար կէօթիւրմէքտէ իմիշլէր։ Հէր նէ գատար Օսմանլը սէֆարէթի, տէրհալ պու իֆթիրայը թէքզիպ իթմիշ իսէ տէ, պու հավատսին թէէսսիրի եինէ պիր տէրէճէ գալմըշ տրը։

Հանկը Ինկիլիզ զազէթասընը էլէ ալըրսանը, Թիւրքիա լէհինտէ մէհմունիյէթսիզ հիչ պիր չէյէ թէսատիֆ իտէմէզսինիզ։ Հաթթա պազը մուհարրիրլէր, օգուեանլարընա պու եօլտա հիսսիսաթ իզհար իթմէքտէն գօրգմագտա տրրլար։ Բէսմի զազէթալարըն լիսանը պիլէ թէարիճէն թէպտիլ օլմագտա տրը։ Էկէր Թիւրքիա, Ինկիլթէրրա խարիճէ նէզարէթինին իւզէրինէ չուճ եա պու եօլտա իւմիտ գոյմուշ իսէ, գօրգարըմ քի բէք չաբուգ ալտանմագ մէճբուրիյէթը միէլլիմէսինտէ պուլունմագ տրը։

Պէլքի բէսմի ամանսալար, Օսմանլը ճէմաաթընը, Ինկիլթէրրատա քէնտի հագգլարընտա ֆէվգէլատէ պիր թէվէճճիւհ հիւքմ իթտիկլինէ թէէմին իթմէյէ չալըշընլար, լաքին իգրար իտիլմէյի տիր քի, պու խուսուս՝ հազրգէթը հալի քէթմ իթմէք տիր։

Ինկիլթէրրա բարլամէնթօսը, միւխթէլիֆ ֆըրգալարբյլա, Պալգան մուհթէֆիկլէրի լէհինտէ պէօյիւք պիր էքսէրիյէթ թէշքիլ իթմիշ տիր։ Թիւրքիա իլէ իթալիանըն ագտը միւսալէհա խապէրինին, եալընըզ մէհաֆիլը մալիէ թարաֆընտան մէհմունիյէթլէ ալգըշլանտըղընը պէեան իտէրսէյ, պէլքի ինանըլմաճագ տրը։ Բարլամէնթօ գուլիսէրինտէ պու պապէքի իսօշնուսըզլըգ, սայքի աշիքեար օլուպ, պու իսէ, անլէրին, մուհարէպէտէն մէհմունն օլմալարընան նաչի տէյիլ։ Թիւրքիայը տահա զիեատէ զայրը միւսայիտ, վէ միւչմէնլէրինի զիեատէ միւսայիտ վազիյէթլէրտէ կէօրմէք արզուսընսան իլէրի կէլմիշ տիր։ Պունտան գաթինազար հիւրը պիր միլլէթին՝ քիւչիւյ, զայիֆէ վէ մաղտուրա գարշը ըրգգաթը թասլի տիր։ Իլէրտէ պուլունան պիւթիւն Ինկիլիզ անտարը, պիլա իսթիհնա մուհարէպէյի հազրէյէ, «մէտէնիյէթլէ պարպարլըգ արասընտա գանլը սօն մուհարէպէ» նազարբյլա պագտըգլարը հալտէ, նէթիճէյէ նէ՛ գատար խահիշլէ, բուհլա պէքլէտիքլէրինի անլատապիլիրսինիզ։

«Թայմզ»ըն Սթամպոլ մուխպիրը մախսուսը պիլէ, պունուն, Թիւրքիա իչին, էյիլ եալընըզ էվրօբա գրթասընտա քէնտի իսթինատակեահընը մուհաֆազա իթմէք նօգթաի նազարբյլա, իլա պիր Ասիա տէվլէթի ժագամընտա տախի գուվվէթ վէ մէվգիինի մուհաֆազա իյլէմէք նօգթաի նազարբյլա, թալիի պիր հարպ օլտուղընը պէեան իթմէքտէ տիր։

Ըէսմի խարիճի նէզարէթի, Թիւրքէրվէր պիր բուլթիգայը թաագիպ իթմէք իսթէմէքլէ պէրապէր, Սըր Էվար Կրէյ՝ քէնտի էօնճունէ չըզան միւշքիլաթը կէօրմէմէզլիք վէ օթուզ սէնէ էվվէլքի բուլթիգայը թէքրար իթմէքլիք իտէմէզ։

Պիր ազ եօգարտա, պազըլարը, մուհարէպէյէ մէզհէպ ըէնկի վէրմիշ օլմասընան սօլայը Ֆէրտինանտը մուախէզէ իթտիքլէրինի պէեան իթտիմ։ Հալպու քի այնի հազ, պուրատա վէ հէր եէրտէ վուճուդ պուլմագտա, վէ միւթէֆիգ օրտուլարը հարաքեաթընա «ազիզ պիր էր-

պապը Սալիպ մուհարէպէսի» մագամնտա պագրլմագաս տրը։ Հէր թարաֆտան աքս իտէն ավաղէ պու տրը. մէթթէէսիֆ Սթամպօլտան կէլէն Թիւրքճէ զաղէթպար, օ ավաղէյի թատիլ իտէճէք եէրտէ, տահա զիեատէ քէսկինլէշտիրմէքտէ տիրլէր։ Իշթէ օ ավաղէ. «Թիւրքիա, Էվրոբա գրթասընտան ուզագանմալը տրը. օ՝ օրատա քէնտի պագասընը թէկլիքէյէ գօյմուշ տրը։ Անըն հիւքիւմէթի, տահմա զան վէ թախրիպաթըն ուզուն պիր զինճիրի օլմուշ տրը։»

Պու սէօզլէր, եալընըզ սանթիանանթալիքլէր թարաֆընտան իրատ օլունմաեօր։ Լօնտրատա, էն զիեատէ Թիւրք թարաֆտարը օլան, վէ քէնտիսի իչին եէկեանէ մուգատատէսիյէթ, պօրսա օլուպ, հուրրիյէթ վէ տէմօգրաթ քէլիմէլերինէն սարսըլան, վէ իսթեր Իրլանտատա, իսթեր Զինտէ օլսուն, հէր տիւրլու մուխթարիյէթի թահգիր իտէն Տէյլի Թելեկրաֆ զազէթասընըն պիր ֆըգրասընը, պուրաճըգտա զիքր իտէրիմ։ Իշթէ, իքի կիւն էվվէլ պու զազէթատատ պէր վէճճի սթի եազըլմըշ տրը.

«Շուրասը աշիքարէն անլաշըլըեօր քի, մուխթարիյէթ կիպի պիր շէյ վէրիլմէտիքճէ, նէ՛ Արնավուտլըգտա, նէ՛ Մաքէտոնիատա, թէրագզը վէ իհատէի ասայիշ ասլա գապիլ տէյլի տիր։ Շիւպհէսիզ, օրալար էհալիսի՝ էօյլէ մէզալիմէ գուրպան օլմուշլար տրը քի, Էվրոբատա պիր հագարէթ տիր։ Պէլքի Խրիսթիանլար տախի, քէնտիլէրինէ զուլմ իճրա իտէնլէրէ գարշը տէհշէթլի սուրէթտէ մուգապէլէ իթմիշլէր վէ պունա հագգըյա մէճպուր օլմուշլար տրը։ Ֆագաթ, պու խուսուս, սան իքի սէնէ զարճընտա Տէրիսատէթ սէֆիրլէրինին միւզաքէրատըյա թալէպ օլունան իսլահաթը, չիմտի մուազամ տէվլէթլէրին իչթիրաքը զաթիսիյէ մէվզրի իճրայէ գօնմասը հագըզէթ վէ լիւզումընը բէատէ սէպէպ օլամազ։ Զոգ տէֆալար արաղլէրի գան իլէ միւլէմմա օլան օ պէտպախթ վիլայէթլէրին հուրրիյէթինի թէէմին իթմէք իչին, միւսթագպէլին տիրլօմասիսի, «մուխթարիյէթ» եախօտ «ֆէրաղ» խսիկլերի ալթընտա պիր սուրէթի թէսվիյէ պուլմալը տրը։ Էկէր Էվրոբա միւթթէֆիգ գալըրսա, շիւսկէսիզ պու եօլտա պիր նէթիճէ էլտէ իտէպիլիր, վէ ասըլ պու սէպէպլէ տիր քի, տէյիլ եալընըզ հարաքնաթը ասքէրիէյի, Էվրոբա իթթիֆագընը տախի մուհաֆազա իթմէք իչին, հէր կէօնա սայ ու զայրէթի իճրա իյլէմէլի տիր։»

«Թայմզ» տախի, հէման այնի լիսանը գուլլանմագտա տրը։ Մէզքիւր զազէթա, Մաքէտոնիանընը իսլահաթընը հէր հալտէ զարուրի վէ մէճպուրի ատտ իթմէքտէ տիր։ Թէսվիյէյի ումումիյէ, Լօրտ Ճօրճընը զիքր իթմիշ օլտուղը շու նէթիճէյի ինթաճ իտէճէք տիր. հանի, «Մուհարէպէյի հաղըրէնին խիթամը, հէր նէ օլուրսա օլսուն, հուրրիյէթին հուտուտը թէվսի օլունաճագ տրը։»

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ԹԻՒՐՔԻԱ

ՄԻԻՍԱԼԷՀԱՆԱՄԷՍԻ

=×=

(«Մէճմուա»ընը 5026 Ն.ը նիւսխէսինէն տէվամ.)

Պունտան պաչգա, Իթալիա, Թիւրքիատա գըյմէթ իւզէրինէ ալընան բուսումընը 100տէ 11տէն 15է իպլաղընա՝ վէ հէնի ինհիսարլար թէէսսիսինէ, վէ բէթրօլ կազը, սիկարա քեազրը, քիպրիթ, միւսքիրաթ վէ օեուն քեազրլարընտան իպարէթ օլան պէշ մէվատը իսթիհլաքիյէ վէրիլիէրինին։— Ինհիսարա միւթէալիգ էմթանընն իսխալի խուսուսընտա, այնի վագրթտա վէ պիլա իսթիանա տիկէր մէմալիքին իսխալաթը հագգընտա տախի պու մուամէլէ թաթպիգ օլունմազ չարթըլա, — զամմընա բաղը օլմագտա տրը։ Պու ինհիսարլար իտարէսի, այնի էշեանընն իսխալաթը սէնէվիէսի էսասը իւզէրինէ միւէսսէս եիւզտէ շու գատարլա, Իթալիա էմթատատ կէթիրթմէյէ պօրճը տրը, էլվէրիր քի թէսլիմ իչին վէրիլէճէք ֆիեաթ, կէթիրիլէճէք էմթանընն նէվի վէ ֆիեաթլարընն օրթա տէրէճէսի, իլանը հարպընն վուգուրնատէն էվվէլ թային իտիրմիշ օլան այնի նէվ վէ տէրէճէյի նազարը տիգգաթա ալմագլա պէրապէր, էսնամի մուպահատա բիեացանընն հալինէ մուվաֆըգ պուլունսուն։

Քէպիլիք շուրասը տա գարարլաշըրըլմըշ տրը քի, էկէր նէվ էշեա հագգընտա մէզքիւր պէշ եէնի ինհիսարլարը թէէսսիս իսէճէք եէրտէ, պունլարա ֆազլա բուսումը իսթիհլաքիյէ զամմընա գարար վէրիրսէ, պու ֆազլի բուսում, Թիւրքիանընն եախօտ տիկէր հէր տէվլէթին օնէվ մահուլաթընա տախի այնի տէրէճէտէ թայն օլունաճագ տրը։

Մատտէ 7.— Թիւրքիատա բօսթախանէլերի պուլունան սահր տէվլէթլէր. քէնտի բօսթախանէլերինի լազվ իթտիքլերի թագտիրտէ, Իթալիա հիւքիւմէթի տախի՝ մէմալիքը մէզքիւրէտէ պուլունան քէնտի բօսթախանէլերինի լազվ իտէճէկինի թէահիւտ իտէր։

Մատտէ 8.— Պապը Ալի, Թիւրքիատա գաբիթիւլասիօնալ իւզերինէ միւէսսէս իտարէյի գալտըրըպ, պունուն եէրինէ հուզուզը պէյն էլ տիւէլ իտարէսինի վազ իթմէք իւզրէ, ո էագատատ օլան մուազզամ տէվլէթլէր իլէ պիրլիքտէ գօնֆէրանս թէշքիլ իտէրէք, եախօտ տիկէր պիր սուրէթլէ մուխապէրաթա կիրիշմէք ֆիքրինտէ օլտուզունտան, Իթալիս՝ Պապը Ալինին պունիյէթի հագգը օլտուզընը պիթթատտիգ, օ խուսուսատա քէնտիսինէ թէմամի վէ խալիսանէ մուալէնէթինի իյֆա իտէճէկինի չիմտիտէն թէահիւտ իյլէր։

Մատտէ 9.— Հիւքիւմէթը Օսմանիէ, քէնտի իտարէլէրինտէ իսթիխտամ իյլէտիկի վէ մուխասէմաթ էսնասընտա եօյա գօյմաղա մէճպուր օլտուզու Իթալիա թէպասընընն իյֆա իթտիքլերի խըսէմաթը հասէնէ վէ միւսթագիմանէ հագգընտա մէնֆուանիյէթինի իզհար իթմէք իսթէէրսէ, թէրք իթտիքլերի խըսամէթլերտէ քէնտիլերինի իպգա իթմէյէ հազըր պուլունտուզընը պէհան իտէր։

Մէմուրիյէթլերի խարիճինտէ կէչէն այլար իչին, քէնտիլերինէ թէգաֆուտիյէ մասաչը վէրիլէճէկինտէն, օ մէմուրիյինին հագգը թէգաֆուտիյէսի իճազընճա, պունլարընն խըսամէթլերինտէն տուր օլմասը, քէնտիլերինէ հիչ պիր զարար իյրաս իթմէկէճէք տիր։

Պունտան գաթինազար, հիւքիւմէթը Օսմանիէ, (Տիւեուանը ումումիէ, տէֆտիր եօլլար չիրքէթլերի, պանդալար վէ սարէ) կիպի միւէսսիսատտա միւսթախտէմ օլան վէ այնի ասվալտէ պուլունան պիլճիւմէլէ Իթալիա թէպասը հագգընտա օ եօլտա հարէքէթ վէ մուամէլէ իսիլմէսի իչին, միւնասէպաթը պուլընսըզը միւէսսիսատը մէզքիւրէ նէզտինտէ էվսաեայը հասէնէսինի իսթիմալ իթմէյի թէահիւտ իտէր։

Մատտէ 10.— Իթալիա հիւքիւմէթի, իլանը հարպընն վուգուրնատէն իւչ սէնէ էվվէլ, իքի վիլայէթին հասըլաթընտան Տիւեուանը ուժումիէ՝ իտարէսինէ թախսիս իսիլմիշ օլան մէպլաղընն միւթէվասըթ տէրէճէսինէ օլմագ իւզրէ, հիւքիւմէթը Սէնիէ հիսապընա օլարագ, սէնէվի Տիւեուանը ումումիէ սանտըղընա պիր մէպլաղ իթասընը թէահիւտ իյլէր։ Պիրի հիւքիւմէթը գրալիյէ վէ տիկէրի հիւքիւմէթը սէնիյէ թարաֆլարընտան թային օլունաճագ իքի գօմիսէրին իթթիֆագրյա, մէզքիւր սէնէվի թախսիսաթ գարարլաշըրըլաճագ տրը։

Պու պապտէ իթիլաֆ հասըլ օլամատը՝ թագտիրտէ, գարար՝ իքի թարաֆ արասընտա պիլ իթթիֆագ թային օլունաճագ պիր հէյէթը հաքէմէյէ իհալէ օլունաճագ տրը։ Էկէր պու սուրէթլէ տէ իթիլաֆ հասըլ օլաժաղտա, հէր թարաֆ այրը պիր տէվլէթ թային իտէճէք՝ վէ՝ պաշ հաքիմին ինթիխապը՝ պու սուրէթլէ թային իտիրմիշ օլան տէվլէթլէրին իթթիֆագրյա վուգու պուլաճագ տրը։ Հիւքիւմէթը գրալիյէ վէ հիւքիւմէթը սէնիէ վէսսաթաթ ալա Տիւեուանը ումումիէյի Օսմանիէ իտարէսի, սէնէլիք թախսիսաթ եէրինէ 100տէ 4 ֆահզէ ըէսէլ մալ իթթիխազ իտիրմիշ պիր մէպլաղա մուասիլ օլմագ իւզրէ թէէտիյէ թալէպինէ հագգլարը վար տրը։

Հիւքիւմէթը գրալիյէ, պալէատէքի մատտէյէ իսթինատէն, սէնէլիք թախսիսաթը իքի միլեոն իթալիա ֆրանգընտան տուն օլամաեատճաղընը, վէ ըէսէլ մալէ թահվիլ իտի՝ հիչ օլան մէպլաղըն թալէպի վուգուրնատ Տիւեուանը Օսմանիէ իտարէսինէ թէսվիէյէ հազըր պուլունտուզունը չիմտիտէն պէհան իտէր։

Մատտէ 11.— Իշպու մուասիլատէսամէ, իմզա իտիլտիկի կիւնատէն մէրի իւլ իճրա օլաճագ տրը։

Պունա պինատէն մուրախասալար, իշպու մուահէտէնամէյի իմզալամըշլար վէ մէօհիրլէրինի վազ իթմիշլէր տիր։

Բիհբրо Պէրբօյինի, Կուիսо Ֆուզինաբо, Ճիուզեբբէ Վօլբի, Մէհիմմէս Նապի, Բուանպէյոքը Ֆահրէսսին։

Լօզան, 18 Հոկտ. 1912

Ս. Ցակոբ խասթախանէսինէ Օսմանը մեհրուն ասֆիրլերինին բ[illegible]ավիսի իչին 10 եաբագ թախսիս իսիլմիշ եազմըշ իտիմ։ Պու [illegible]ապտէ Հիլալը Ահմեր ճեմիյէթը միհրթերեսի ռիեասէթը ճեղիլեսի ճանիպը ազիզինէ Վարչական ժողով [illegible] եասէթի բարաֆընտան թագտիմ օլունան արիզեինին սուրէթի տիր.

Մատրուզը չաքիրլերի տիր.— Պալգան հիւքիւմաթը միթթէֆիգա վէ մութթահրտէսի թարաֆընտան աչըլան հարպը հաղըրտա մէճրուհ տիւչէճէք եվլատը վաթանա արզը խըսամէթ, ճէմաաթը ճիզանէմիզին էոհտէի համիյէթինէ թէրթիւպ իտէն պիր վազիֆէի ինսանիյէտէն պուլունմազլէ, Պէյօղլունտա, Բանկալթի ճամասէսինտէ քեայնի Սուրբ Ցակոբ խասթախանէսինին մէճմուը անճագ էլլիտէն իպարէթ օլան եաթագլարընն օնունըն, մէճրուհ ատաքիրը Օսմանիէնին թէտավիսինէ թախսիս իսիլմէսինէ. վէ մէզքիւր խասթախանէ իթթիսալինտէ պուլունան պազէյէ պիր բավիյեօն ինչասը թէնսիպ պուլլուլարը թագտիրտէ, օն մէճրուհընն տահա լէվազիմը թըզպիյէ վէ սահրէսինին թէտարիքլէ թէտավիսինէ հասրը իհթիմամ իսիլմէսինէ՝ մէճլիսը ճիզանէմիզճէ լէտել միւզաքէրէ գարար վէրիլմիշ վէ մէզքիւր խասթախանէ իտարէսինէ տէ թէպլիղաթը լազըմ իճրա գըլընմըշ օլտուզընտան, քէյֆիյէթին մագամը ալի բրեասէթքէնտիլերինէ արզըյա, ինտէլ հաճէ մէճրուհիյին իրսալինտէն պիր իքի կիւն էվվէլ մէզքիւր խասթախանէ իտարէսինէ պէհանը մալիւմաթ պուլլուլմասը իսթիրհամընա միւտարաթ օլուսնուր։ Օլ պապտէ էմր ու ֆէրման հազրէթը մինպէհիլ էմրին տիր։

13 Թըշրինի էվվէլ 328

Էրմենի-զաթօղիֆ Իտարէ մեճլիսի ռէյիսի

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՐՏԱՇԵԱՆ

*** Իշպու արիզէնին տիկէր իքի սուրէթի Հարպիէ վէ Ասլիէ նէզարէթլերինէ թագտիմ գալընմըշ տրը։

*** Իշպու արիզէյէ Օսմանը Հիլալը Ահմեր ճեմիյէթի մերքէզը ուսմանիյէսինէ կէչեն ճեմիյէթի տիր.

Էրմենի-զաթօղիֆ Բաթրիգխանէսի Մեճլիսի իտարէ ռիեասէթը պինիյէսինէ,

Մէյտանը հարպտա մէճրուհ տիւչէն Օսմանը գահրամանլարընն միւտավաթը իչին, Բանկալթիէ, Սուրբ Ցակոբ խասթախանէսինէ օն եաթագ թախսիս օլունաբը հագգընտաքի 13 Թըշրինի էվվէլ 1328 թարիխլի թէզքիրէի պէհլիլերի հէյէթը իտարէմիզճէ գրաաթ օլունուպ, թէզքիֆը վագը քէմալը թագտիր վէ թէչէքքիւրլէ գապուլ իսիլմիշ վէ նօթ ալընմըշ տրը։ Ինտէլ հաճէ իսթիֆատէյէ լիւզում կէօրիւլտիկիւ թագտիրտէ, պիր կիւն էվվէլ մէզքիւր խասթախանէ միւտիրլիյէթինէ իհսպարը քէյֆիյէթ օլունաճագ տրը, էֆէնտիմ։

15 Թըշրինը էվվէլ 1328

Հիլալը Ահմեր ռէյիսի

ՀԻՒՍԷՅԻՆ ՀԻԼՄԻ

ԵԷՆԻ ՀԷՅԷԹԸ ՎԻՒՔԷԼԱ

Եէնի հէյէթը վիւքէլա՝ շու սուրէթլէ թէչքիլ օլունմըշ տրը.

Քեամիլ բաշա՝ սատրազամ, ճէմալէտտին էֆ.՝ շէյխ իւլ իսլամ, Նազըմ բաշա՝ հարպիէ նազրը, Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան՝ խարիճիէ նազրը, Բէչիա պէյ՝ տախիլիէ նազրը, Սալիհ բաշա՝ պահրիէ նազրը, Արիֆ Հիքմէթ բաշա՝ ատլիէ վէ մէզահիպ նազրը վէ Շուրսի տէվլէթ բէյիս վէքիլի, Բէչիտ բաշա՝ զիրաաթ նազրը, Ապտ իւր Բահման պէյ՝ մալիէ նազրը, Տատատ Շէրիֆ բաշա՝ մէարիֆ նազրը, Զիա պէյ՝ նաֆիա նազրը, Զիա բաշա՝ եվգաֆ նազրը, Միւսիւրիւս պէյ՝ բօսթա վէ թէլեկրաֆ նազրը։

*** Պալէատէքի էսամիտէ կէօրիւլտիւսիւ վէճճկէ, Նազըմ բաշա, Նորատունկեան էֆ., Բէչիտ բաշա վէ Ապտ իւր Բահման պէյ՝ մէմուրիյէթլերինտէ իպգա իտիրմիշլէր տիր։

*** Եվվէլքի կիւն եէնի հէյէթը վիւքէլա, սէրայը Հիւմայունա կիտէրէք, միւթատ օլան ըէսմը եէմինի հուզուրը Շահանէտէ իպգա իթմիշլէր տիր։

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Օսմանը աժանը՝ քէնտի հարպ մուխպիրինտէն աթիտէքի թէլեկրաֆը ալմըշ տրը.

Զէրքէս-Քէօյ, 16(29 հոկտ. կէճէ սաաթ 10.30.— Պու կիւն, սապահտան կիւնէշին պաթմասընա գատար տէվամ իտէն մուհարէպէտէ. Մահմուտ Մուխթար բաշանընն գօմանտասը ալթընտաքի ֆըրգա, տիւշմէնի պէօյիւք զարարլարա տիւշար իտէրէք, կէրի սիւրմըշ տիւր։ Մէճրուհլարըմըզընն պէօյիւք գըսմը իսթիֆճէ եարալը տըրլար։ Պու ֆիթուհաթտան սօլայը պէօյիւք մէսէրրէթ հիւքմ իթմէքտէ տիր։

(Զէրքէս-Քէօյ՝ Զօրլուտան պէրիտէ, վէ Սթամպօլտան սօղրու իսթիգամէթլէ 85 քիլօմէթրօ ուզագտա տրը։—Իշպու թէլեկրաֆընն ալընմասը իւզէրինէ, պազը մահէլէրտէ էրէյիճէ հէյէճան հասըլ օլմուշ իսկէ, թահզըզաթը վազըսատան անլաշըլտըղընա նազարէն, թէպլիղ իտիլէն մուհարէպէ, Զէրքէս-քէօյտէ վուգու պուլմամըշ, անճագ պալէատէքի թէլեկրաֆ՝ օրատուկեանէն պուլունտըղը Զէրքէս-քէօյիւնատէն չէքիլմիշ տիր։)

Սօֆիա, 26 հոկտ.— «Նօյէ Վէնէր Ժուրնալ.) Պուլկարլարըն պաչըճա օրտուկեանը՝ Սթարա-Զակօրատա պուլընմազտա իքէն, Մուսթաֆա-բաշատա նազլ օլունմըշ տրը։

Սթարա-Զաքօրա, 26 հոկտ.— (Մաթէն.) Պու կիւն միւէսսիր պիր բէտմ իճրա իտիլտի։ Դրալ, ժուհարէպէնին իպթիատասընտան պէրու, իլք տէֆա օլարագ, պուրատա վասըլ օլտու։

Աթիդ Պուլկարլարըն պիր թէատիւլիւ գատիմի վէճճէ, իլք տէֆա տիւշմէն թօբրաղընա տեագ պատան Պուլկար ցատը, տիւշմէնատէն զապթ իտիրմիշ օլան սիլահլարը, քէնտիսի իչին ատագ պատատաղը ժագամընտա պուլունտուրմասը լազըմ տրը։

Իշթէ պու բէտմ, իտմինէ Ֆէրտինանտօվ զօնուրմուշ օլան Մուսթաֆա-բաշատա իճրա իտիլմիշ տիր։

Պիրինճի Ֆէրտինանտ, արապատան էնէրքէն, նաֆիա նազրը Մ. Ֆրանկիա, Օսմանլըլարատան զապթ օլունմուշ օլան թիւֆէնքլերի՝ գրալը տեագյարը ալթընա տիզմիշ տիր։ Տէրհալ Թրէնին էթրաֆընտա պուլունան տատաքիր, հուբրա՝ տէյլ պազըրմըշլար տրը։

Ֆէրտինանտօվը Պուլկար եէնի չէհիր էմինի Մ. Բաղպօյնիգով՝ գրալա տօղրու իլերլէյիպ, պէհանը բէսմը խօշումէտի իյլէմիշ, վէ չէհիր էմանէթի մէժուրլարընը թագտիմ իթմիշ տիր։

Սօֆիա.— Պուլկար պաթարեասընընն պօմպարտըմանը նէթիճէսի օլարագ, էսիրնէնին պիր գըսմը ալէվլէր իչինտէ տիր։ Պուլկարլար, իւչ իսթիհքամ զապթ իթ-

միշլէր տիր։ Մարաշտա 1800 էսիր թութ-մուշլար սբր։ Բէկտա Հավիրաս վէ Սուֆիլար իսթիհքամարրդա չէհրին իսարիճինտէ պուլունան տէմիր եոլու ըսթա-սիոնու՝ Պուլկարլարին զապթընա կէչմիշ տիր։

+ Հարպիէ Նազրը Նազըմ բաշատան մագամը Սատատէթէ հոկտ. 17 թարիխլէ կէոնտէրիլէն թէլէկրաֆ.— «Հոկտ. 10-տա զարպ ճիհէթինտէ վէ Մաշաշ ճիհէթինտէ պիր խուրուճ եարբլար վէ տիւշմէնին պիր լիվա գատար թախտին օլմանուզու վէ տիւշմէնէ բէք չօգ թէլէֆաթ վերիքլէրի վէ տիւշմէնին Սէրայ վէ Քէմալ քէոյ չորգընա գատար բիւսկիւրտիւլիւկիւ էտիրնէ մէվգի գոմանտանլը-ղընտան պիլտիրիլմիշ տիր։

+ Եինէ Նազրմ բաշատան ալընմըշ սբր. «Հոկտ. 16տա Վիզէ ճիհէթինտէ պուլունան գուվվէյի ասքերիէմիլ թարա-ֆընտան վուգու պուլան հարէքէթը թէ-արրուզիյէ՝ պիմէնիի թէալա քէմալը մու-վաֆֆաքյէթլէ նէթիճէլէնմիշ տիր։ Զանկ-րա ճիհէթինտէքի տիւշմէն չէքիլմէյէ մէճ-պուր իտիլմիշ, վէ ճէպհէտէ պուլունան տիւշմէն ֆիրգասը տախի բիւսքիւրտիւլ-միշ տիր։ Թարաֆրմըզտան 800 մէճ-բուհ վէ չէհիտ օլմուշ սբր։

+ Թարաֆը Շահանէտէն հարպիէ Նա-զըրը Նազրմ բաշաեա աթիտէքի թէլէկ-բաֆ չէքիլմիշ տիր. «Սէվկիլի օրտուսը-զըն մուվաֆֆաքեաթը թէկզիրաթընը հա-վի իքի գըթա թէլէկրաֆնամէնիզ՝ պիսը քէմալը մահզուզիյէթիմիզ օյտու։ Կէրէք սիզի, վէ կէրէք գոմանտանլարլա պիւ-թիւն էրքեան, իմէրա, զապիթան վէ էֆիրատը ասքերիմիզի թէպրիք իտէր, ճիւմէնիզէ սէլամ իյլէրիմ, վէ իքի ճի-հանտա ազիզ վէ ամըը Ալլահ վէ իմատ-սը բուհանիյէթը Բէյզամպէրիյէ մազհար օլմանըզը՝ տէրկահը Քիպրիհատան թէզար-բու իյլէրիմ։ Պիինայէթուլլահը Թէալա, թէվֆիքի մուվաֆֆաքյէթ թէպշիրաթընա սա մունթազըրիմ։»

+ Սոֆիա, 27 հոկտ.— (Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ.) Տիւն էօյլէյին Պապա-Էսկի՝ Պուլ-կարլարընն էլինէ կէչմիշ տիր։ Սէքիզ վա-կօնատան միւրէքքէպ Օսմանլը ասքերի թը-ընի օրատա թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։ Պա-պա-Էսկինին զապթը՝ ֆէնընը հարպճա է-հէմմիյէթը ազիմէյի հայիզ տիր, չիւնքի պու սուրէթլէ Օսմանլարընն Սթամպօլա սոդրու ատմիր եոլ բիւճաթ իսթթը քէ-սիլմիշ տիր։ Էտիրնէյին եագընտա թէս-լիմի մուհադգադ կէօրիւնիւեօր։

Սոֆիա, 25 հոկտ.— Էտիրնէ էօնիւնա-տէ վազիյէթ տէյիշմէմիշ տիր։ Եուրուշ էօնիւնտէ Օսմանլարատան 300 մագթուլ վուգու պուլմուշ սբր։ Պուլկարլար՝ 500 էսիր վէ 3 սէրի սաթէշի թօր ալմըշլար սբր։ Քիրէճլիտէ Պուլկարլար, պիր միլեօն խարթուճ, 40 սանտրգ կիւրլէ, 18,000 քիլօկրամ ուն, 60,000 քիլօկրամ պուղ-տայ, 30,000 քիլօկրամ արբա վէ սարիէյի հավի պիր տէրօ զապթ իթմիշլէր տիր։

ԴԸՐԳ-ՔԻԼԻՍԷՆԻՆ ՄՈՒՀԱՍԷՐԷՍԻ

Կէճէլէյին վուգու պուլան պիր հիւ-ճում իլէ Պուլկարլար չէհրին չըմալ վէ չըմալը զարպ մէվգիլէրինի իշղալ իթմըշ-լէր տիր։ Իշղալ իթիքլէրի պու թէրլէլէ-րին իւզէրինէ թօրլար վազ իլէ, ալէսսա-պահ գալէյի պօմպարտըմանա պաշլամըշ-լար սբր։ Կիւրլէլէրին թէէսսիրի տէհղէթ-լի օլմուշ, միւխթէլիֆ նօգթալարսա հա-րիգ զուհուր իթմիշ տիր։

Այնի վագրթտա Պուլկար բիատէսի, չըմալը չարգտա Գըրգ-Քիլիսէտէն Թըրնո-վահա կիտէն թարիգ իւզէրինտէ պուլու-նան Տէմիրճիտէն պաշլաեարագ, ումումի պիր հիւճում պաշլամը, վէ տիկէր պիր Պուլկար ֆըրգասը տա՝ Օսմանլըլարընն ռիւ-ճաթընը քէսմէք մագսէտիյէ շարգ ճիհէ-թինտէն Բունար-Հիսարա սոդրու իլէրլէ-միշ տիր։

Պուլկարլար իլէ Գըրգ-Քիլիսէնին չըմա-լընտա վագը պաղարա եաեըլմըշ օլան ասքերի Օսմանիէ արասընտա շիտատէյի պիր միւսատէմէ պաշլամըշ սբր։ Օսման-լըլարընն մուգավէմէթի իպթիտա բէք չէ-տիտ օլուպ, Պուլկարլարընն իլէրլէմէսինէ մանի օլմուշ, լաքին նէհայէթ Պուլկար-լար զալէպէ իթմիշլէր տիր։ Պուլկարլար, հարէքէթը թէարրուզքեարանէլէրինի թէք-բար իտէրէք, ասըմ ասըմ իլերլեյիպ, նի-հայէթ Օսմանլըլարը թագաթատան տիւ-շիւրմիշլէր տիր։ Շու սա վար քի, ա-սասքիրը Օսմանիէ՝ ճէսիմ օրտուսի Օսմանի-նին ռիւճաթընը թէէմին իթմէք իչին, տիւ-մէնին իլերլէմէսինէ մանի օլմանա մէմուր պիր ֆըրգատան իսպարէթ պուլունմուշ սբր։

Կէճէ էօնասընտա 30,000ի կէչմէկէն ասքիրը Օսմանիէ, կիզլիճէ կէլիպ, Բու-նար-հիսար եօլունու վէ Եէնիճէ իլէ Դա-վուգը իւզէրինտէ ճէնուպ ճիհէթինի իշ-ղալ իթմիշ իտիլէր։

Սապահ սաաթ 10տա իլք Պուլկար ֆըրգալարը, Գըրգ-Քիլիսէյէ կիթմիշլէր տիր։ Միւատէմէյէրէ սօղագլարտա տէվամ օլունմուշ սբր։ Մուհարէպէ չէտիտ օլ-մուշ, ֆագաթ աղ վագրթ սիւրմիշ տիր։ Պիր սաաթ սօնրա չէհրին միւատֆիյէրի էսիր տիւշմիշլէր, եախսա տաղրլմըշլար սբր։ 1200-1500 Օսմանլը ասքերի էսիր տիւշմիշ տիր։ Իշլերինտէ իքի բաշա պուլունուղը, վէ պիրինին՝ պահրլէ նա-զըրը Մուխթար բաշա օլտուղը, վէ պու պէտապախթ թէտաֆիի հարէքէթի քէնտիսի զոմանտա իթտիկի ռիվայէթ օլունուեօր։

Պուլկարլարին թէլէֆաթը աղ օլմամը-լա տէ, ասքերլեր զանէթ եօրկունն պու-լունմուշ սբր։ Մամաֆիին տիւշմէնին թաագիպինէ եինէ տէվամ իթմիշլէր տիր։

Ասասքիրը Օսմանիէյի մուհասէրէ իթմէք իւզրէ, Բունար-Հիսար թարաֆընա գուվ-վէթլի պիր ֆըրգա կէոնտէրիլմիշ տիր։ Պունուն էլտէ իթտիկի նէթիճէ հէնուզ մալիմ տէյիլ տիր։

+ Սթամպօլ, 25 հոկտ.— (Թան.) Պուլկար օրտուսը, Գըրգ-Քիլիսէնին իշ-ղալընտան սօնրա, տիւնքի ճումատա կիւ-նիւ, սօն սաաթտա Գըրգ-Քիլիսէնին ճէ-նուպընտա, 20 քիլօմէթրօ ուզագտա պու-լունան Դավուդլըտա թօրլանմըշ օլան ա-սասքիրը Օսմանիէյի բիւսկիւրթմիշ տիր։ Օսմանլը էրքեանը հարպընին զանընընա կէորէ, պու գավկատա 1300 քիչի տիւ-միշ տիր։ Նազրմ բաշանընն սաղ գոլը, եանի էտիրնէ օրտուսընին էն մուհիմ գըսմը, թէքմիլէն տարմատաղընն հայտէ տիր։ Ինթիզամսըզլըգ սօն տէրէճէտէ տիր։

Սոֆիա, 25 հոկտ.— (Թան.) Կէճէ գա-բանլըլընտա, Օսմանլլար՝ կէօյիւս կէօ-յիւսէ վուգու պուլան չէտիտ մուհարէ-պէտէ իպրաղը չէճաաթ իթմիշլէր տիր, լաքին գալէտէքի մուգավէմէթլերի, մէ-մուլ օլունտուղու գատար գուվվէթլի օլ-մամը, վէ մուհասէրէնին մուվաֆֆաքյէ-թի, Պուլկար էրքեանը հարպը իչին մէ-մուլին զայրի ատտ իտիլմիշ տիր։

Դալէտիքի ասասքիրին մէգատարը, 10 պին քիչի հիսապ օլունուեօր. էօլէնլէրին մէգատարը մալիւմ տէյիլ տիր, ֆագաթ է-սիրլերին մէգատարը 2000տէն զիհատէ տիր։

Սթարա-Զակօրա, 25 հոկտ.— (Թան.) Գըրգ-Քիլիսէ մուհարէպէսինտէն սօնրա, Օսմանլը ֆըրգասընին պիր գըսմը ճէնու-պա վէ տիկէր գըսմըլարը Վէզէյէ սօղրու կիթմիշլէր տիր։ Պուլկար թօրլարը ֆի-բարիլէրի քէնտի աթէչիյէ թէագիպ իթ-միշ վէ պէօյիւք խասարաթ վէրմիշ տիր։ Պիր Օսմանլը թապուրը Պապա-Էսկիյէ ֆի-բար իթմիշ տիր։ Պուլկարլար հէր թա-րաֆտան ճէնուպա սօղրու իլերլէեօրլար։ Սէրէզ գալէսինին ալընտըզը վէ Մաքէտո-նիատաքի ասասքիրը Օսմանիէնին՝ Թիւբ-քիանընն տիկէր գըսմըլարընտաքի ա-սասքիրտէն այրըլտըգլարը խապէրի, մէ-մուլին զայրի պիր չէյ օլմանտաղ սբր։ Հավա էլան լաթիֆ վէ գուրու սբր։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Իսկիւպտէն «Թանդա պէր վէճէ» ա-թի եազըրլմըշ սբր.

«Գումանովանընն զապթընտան սօնրա Սըրպլարընն հոկտ. 26տա Իսկիւպ կիր-մէլէրի թապիի պիր չէյ տիր։ Պու իքի չէհրին արասընտաքի մէսաֆէ, 35 քիլօ-մէթրօ սբր։ Ֆիրվազը հոկտ. 24 տէ Սըրպ-լար՝ Գումանովաեա վասըլ օյտուղտան սօնրա, Վարտարտան վէ Օսմանլըլարընն խաթթը մուխապէրէսի օլան տէմիր եօ-լունտան անճագ 22 քիլօմէթրօ ուզագ-տա պուլունմուշլար սբր։ Զէքի բաշա, Սէյանիք իլէ մուխապէրաթընն գաթթ օլըն-մամասը իչին, մէղքիւր խաթթա սօղրու ռիւճաթա քէնտինի մէճպուր կէօրմիշ տիր։ Հոկտ. 25տէ քէնտի սօլ գոյունունն (ֆէրիգ թէվֆիգ բաշա ֆըրգասընընն) Իս-կիւպ սօղրու ռիւճաթը, վէ Ֆէրիզովի-չին Իւչիւնճիւ Սըրպ օրտուսը թարաֆընա-տան իշղալը պու սուրէթլէ իսղահ խալ-մէքտէ տիր։ Ղալիպա մէղքիւր օրտու հիչ պ'ր մուգավէմէթէ թէսատիւֆ իթմէմիշ տիր։ Օ կիւնիւ Դաչանիք պօղազընտա մուհարէպէ վուգու պուլմուշ վէ նիհայէթ հոկտ. 26տա Իսկիւպ, պիպա չարթ թէս-լիմէ մէճպուր օլմուշ սբր.

× Վրանիա, 26 հոկտ.— (Մաթէն.) Գումանովատա Սըրպլարընն թէլէֆաթը խայլի պէօյիւք օլմուշ սբր։ Սըրպլար, Օսմանլըլարատան 19 սանտրգ մուհիմմաթ, 18 թօր վէ 10 միթրայեէօզ զապթ իթ-միշլէր տիր։

Վուլչէթրին, (Նովի Պազար իլէ Բրէշ-թինանընն արասընտա), Սըրպլարընն էլինէ կէչմիշ տէր։

Կիլան չէհրի տախի Օսմանլըլարատան ալընմըշ սբր։ Գումանովատա էսիր թու-թուլան 1200 Օսմանլը պուրատա վասըլ օլտուլար։

Վրանիա.—(Մաթէն.) Բէիսի վիւքէլա, պուրատա վասըլ օլտու։ Այնի վագրթտա վէլիի ատտան ալընան պիր թէլէկրաֆ-տան, Թիւրքլէրին Գումանովա իլէ Իս-կիւպ արասընտա մաղլուպ օլտուգլարը անլաշըլմըշ սբր։ Տիւնքի ֆիթուհաթտան սօնրա, պու եէնի ֆիթուհաթ, օրտուատ մէսէրրէթը ազիմէյի մուճիպ օլմուշ սբր։

Սըրպլար՝ Իսկիւպէ սօղրու իլերլեմէ-յէ տէվամ իտիեօրլար։

Տիւնքի մուհարէպէտէ Սըրպ թօրլարը՝ պիր Օսմանլը սիւարի թապուրընը քեա-միլէն մահվ իթմիշ տիր։

Վրանիա, 26 հոկտ.— (Մաթէն.) Պու ազշամ Վրանիաեա վասըլ օլան պիր գա-պիթ՝ Իսկիւպիւն զապթ օլունտուղու խապէրինի կէթիրմիշ տիր. պու խապէր ֆէվգէլատէ մէսէրրէթ հասըլ իտիպ, պիր պիրինի թանրեան թանրմաեան, եէկտի-կէրի էլէրինի սրգմըշլար սբր։

Էօյլէտէն սօնրա սաաթ 2տէ Սըրպ օր-տուսը, վէլիի ատընն գոմանտասըյա չէհ-րէ կիրմիշ տիր։ Օսմանլլար՝ Ֆրանսա, Ավսթրիա, Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրա գոն-սօլոսլարընն միւրաճաաթը իւզէրինէ, չէ-հիրատէն հարէքէթ իթմիշլէր։ Տէօրթ տէվ-լէթ գոնսօլոսլարը, վէլիի ատ բրէնսին նէզտինէ կիտէրէք, չէհրի իշղալ վէ նի-զամ ու ինթիզամը թէէսսիս իթմէսինի ըէճա իթմիշլէր տիր։

Պէլկրատ.— (Մաթէն.) Իսկիւպիւն թէալիմի պու ազշամ սաաթ 7տէ Պէլ-կրատտա խապէր ալընմըշ սբր։ Տէրհալ խալգ, ռէիսի վիւքէլանընն խանէսի էօնիւնէ կիթմիշ տիր։ Պէլկրատ. մէսէրրէթ իշինտէ տիր։ Հէր թարաֆտա, թարիֆի զայրը գապիլ պիր սէվինճ սիւքմ իթմէքտէ, վէ էճնէպիլէր տախի պու մէսէրրէթէ իշթի-րաք իյլէմէքտէ տիրլեր։

Բրէնս վէլիի ատտա վէ ժէնէրալ Եու-գովիչէ միւթէատտիտ թէպրիք թէլէկրաֆ-լարը չէքիլմիշ տիր։

Վրանիա, 26 հոկտ.— (Թան.) Գու-մանովատա Օսմանլըլարատան 55 սահրա թօրու, 10 տաղ թօրու, 16 միթրայեէօզ, 80 չասըր վէ քիւլիյէթլի մուհիմմաթ զապթ օլունմուշ սբր։ Աէնիցանընն մու-հարէպէսինտէն վէ զապթընտան սօնրա, հոկտ. 24տէ Սըրպլար, 13 սահրա թօրու վէ 9 միթրայեէօզ զապթ իթմիշլէր տիր։

Պու մուհարէպէյէ 35.000 Սըրպ իշ-թիրաք իթմիշ տիր։

Շիատէթլի եաղմուրլար սէպէպիյէ, խուսուսա թօրլարընն իլերլեմէսի զանէթ միւշքիլ օլմազտա սբր։

Պէշ եիւզ գատար Արնավուտ, թէալիմ իշարէթինտէն սօնրա, թէքրար աթէշէ պաշլատըգլարընտան, կէօյիւս կէօյիւսէ զանէթ շիտատէթլի վէ գանը պիր մուհա-րէպէ վուգու պուլմուշ սբր։ Պունտա Սըրպլար զիհատէճէ թէլէֆաթ վէրմիշլէր իսէ տէ, պիթիւն Արնավուտլարը տա մահվ իյլեմիշլեր տիր։

Սըրպ կէոնիւլիւլերի Օսմանը սիւարի-սինի կէրի սիւրմիշլէր տիր։ Դավկա իքի կիւն տէվամ իթմիշ, թիւրքլէր ֆիրարա մէճպուր օլմուշլար, վէ Սըրպ ասասքիրի՝ պունլարատան 30 թօր զապթ իթմիշլեր տիր։ Գումանովատա թէլէֆ օլան Սըրպ-լար միեանընտա Պէլկրատտը բէք չօգ զապիթ վէ ասքէր վար սբր։

Պէլկրատ, 28 հոկտ.— (Նոյէս Վինէր Ժուրնալ.) Իւչիւնճիւ Սըրպ օրտուսը՝ Մի-թրովիցայը վէ Բաթօխամկ կէչիտինի զապթ իթմիշ վէ 15 թօր էլէ կէչիրմիշ տիր։

Գ Ա Ր Ա Տ Ա Ղ

Վիլբաղար, 25 հոկտ.— (Մաթէն.) Գըրգ սէքիզ սաաթ պօմպարտըմանատան սօնրա, Դարատաղ օրտուսը գոմանտանը ժէնէրալ Մարթինովիչ՝ 4 Օսմանլը խաթիհ-քեամընա հաքիմ օլան Թարագօշ թէալ-լերինտէ զանէթ մուհիմմ պիր նօգթայը իշղալ իյլէմիշ տիր։ Տիւն էօյլէյէ եագըն թօր ամէէի թաթիլ իտիլմիշ տիր։

Բրէնս Տանիլո, օրտուսը իլէ պիրլիքտէ Շգոտրանընն էօնիւնտէ պուլունուեօր։

Տիւն սապահտան ագշամա գատար բրէնս բէթերին գոմանտասը ալթընտա պէօյիւք պիր թօր մուհարէպէսի վուգու պուլմըշ, վէ պաղը Օսմանլը գալէլերինի սիւքիթէ մէճպուր իյլէմիշ տիր։

Զէթինէ, 25 հոկտ.՝(Մաթէն.)—՝Տիւն Վրանիատտաքի Գարատաղ թօրլարը՝ Շգո-տրա իւզէրինէ աթէշ աչմըշ վէ չէհրէ պիր գաչ կիւրլէ տիւշմէքլէ, պաղը նօգթա-լարտա պէեազ պայրագ չէքիլմիշ տիր։ Թիւրքլեր, օվատան, թօրլար իլէ մուգա-պէլէ իթմիշլեր տիր։ Դարատաղ սինօրը-նա. Տանիլո, Միրգօ վէ Բէթեր բրէնսլերին պուլունտուղլարը մահէլլէ պիր կիւրլէ տիւշմիշ տիր։ Ժէնէրալ Մարթինովիչ, Օպլի գալէսինի իշղալ իթմիշ տիր։ Գա-րատաղլրար օրատան Շգոտրաեա ա-թէշ իսէպլիրլեր։ Թարագօշ, հէր թա-րաֆտան Դարատաղլրարընն թօրլարը մուհասէրէ իտիլմիշ տիր։

Շգոտրատա ազիմ հէյէճան հիւքմ ի-տիեօր։ Էրզագընն ֆիեաթը ինանըլմազ տէրէճէտէ պահալըլաշմը սբր։ Էքմէյին քիլօսը 6 ղր.ա չըգմըշ սբր։

Ժէնէրալ Վուգովիչ՝ Բակովոյը իշղալ իթմիշ տիր։ Քէնտի սօլ գոլու՝ Սէնիցահա տօղրու եիւրիւմէքտէ տիր վէ Սըրպ օր-տուսընա 5 մէթրօ եագլաշմըշ սբր։

Սըրպ վէ Դարատաղ օրտուլարը, թօր սէպէրինի իշիթմէքտէ իսէ տէ, սիս սէ-պէպիյէ եիկտիկէրինի հէնուզ կէօրմէ-մէքտէ տիրլեր։

Վիէննա, 26 հոկտ. (Թան.)— Ակրամ-տան ալընան պիր թէլէկրաֆտա, տիւն ազշամ Շգոտրանընն Գարատաղլրարա թէս-լիմ օլտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 26 հոկտ.— (Մաթէն.) Օս-մանլը օրտուսը, Քեաֆարի վէ Սթրիվի-նա թէբէլէրիյէ Գումցատտա կէչիտէրինտէն վէ քէօյլերտէն սիւրիւլտիւքտէն սօնրա, Ֆիլիբիատա չէհրինի Եունանիլերէ թէրք իթմիշ տիր։ Սիւրաթլէ Եանիատա տօղրու ռիւճաթ իթմէքտէ տիր։

Պուրալարտա վէ Սէրֆիչէտէ Օսմանը նիզամ օրտուսը վահշիլիքլեր իճրա իթմիշ տիր։ Գումցատտան 25 քիչի, էլ վէ ա-եագլարը պաղը օլարագ մէյտանը հարպա կէօթիւրիւլիւպ, գուրշունա տիզիմիշլեր տիր։ Եալընըզ, իքիսի էօլմիւշ կիպի կէօ-ռիւնէրէք, գուրթուլմըշլար տիր։

Քէօյտէ պիր էվ իչինտէ գաբանմըշ օ-լան չօճուգլարա վէ գատընլարա՝ ասքերլեր թարաֆընտան թէարրուզ օլունմըշ սբր։

Էբիրօս օրտուսը, պիր գաչ կիւն չիտ-տէթլի մուհարէպէտէն սօնրա, իհթիմալ քի Եանիա իւզէրինէ եիւրիւեէճէք տիր։ Թէսալիա օրտուսը՝ հարէքէթը թէարրու-զիյէ պաշլաեաճագ սբր։ Շիմտիյէ գա-տար պու օրտուտան 2386 մագթուլ վէ մէճրուհ, վէ էբիրօս օրտուսընտան 140 մագթուլ վէ մէճրուհ օլմուշ սբր։

Պուլկար օրտուսընընն ֆիթուհաթլարը պուրատա ֆէվգէլատէ մէսէրրէթի մուճիպ օլմազտա սբր։ Եունան սօնանմասը՝ Օս-մանլը բէտիֆլերինին նագլիեաթընը մէն իտէրէք, հարաքէտաթը ումումիյէ մու-վաֆֆաքյէթլէ իշթիրաք իյլեմէքտէ տիր։

Աթինա, 27 հոկտ.— (Մաթէն.) Տիւն

ազդած էբիրօս օրտուսը՝ Ֆիլիրիատա, Լուրոս, Էլեսթոգօրի մէվգիլերինի, վէ Բունթանատա քէօրրիւսիւ իլէ Սթրիվինայը զապթ իթտի։ Տիւշմէն, ֆիրար իտէրքէն, քիւլիյէթլի մուհիմմաթ, էրզադ վէ էշեա պրագտար։

Պիր մագթուլ վէ 12 նէֆէր էսիր տիւշտիւ։

Ժէնէրալ Սապունճագիս, մէկէպ ֆարգը իթմէքսիզին, էհալինին ասայիշինի թէկմին իչին էմրլէր վէրմիշ տիր։

Աթինա, 26 հոկտ.— (Մաթէն.) Թիւրք ասաքիրի վէ չէթալարը Թարաֆրնատան պաղը քէօյլէրտէ պիր թագըմ զուլմ իճրա իտիրմիշ տիր։ Էբիրօս խրիսթիան էհալիսի ահնէլթ իչինտէ տիր։ Գրալ Եօրկիոս իլէ վէլիի անա քրէնա՝ Լարիսատան հարէքէթլէ, Էլասօնիաեա վէ Սէրֆիչէյէ կիթտիկէր։

Լարիսա, 25 հոկտ.— (Մաթէն.) Իլք տէֆա օլարագ, 450 սէնէտէն պէրի, պիր Եունան բրէնսի, օրտուսըյա պիրլիքտէ Մաքէտոնիաեա կիրիեօր։

Եունան օրտուսընին իլէրլէմէսի տէհշէթլի օլմուշ տրր։ Այթը կիւնտէ բրէնս Գոնսթանթէն, 60-70,000 քշէնին պաշընա կէշէրէք, Օսմանլը թօբրաղընտա 80 քիլոմէթրօ հոլ գաթթ իթմիշ, վէ տիւշմէնի տախտա կէրի սիւրմիշ տիւր։ Ասաքիրի Օսմանիէ, միգտարճա աղ օրմասըյա, ճիտաէն մուգավէմէթտէն ատիզ պուլունմըշ տրր։

Եունանիլէրին՝ Էլասօնա իլէ Տիգադթայը իշղալընտան սոնրա, գուվվայը Օսմանիէ, Սէրֆիչէ, Մանասթիր վէ Սէլանիք եօլլարընա հաքիմ օլան Սարանտաբօրօ կէչիլէրինի թութմուշլար տրր։ Այի Բիզա բաշա, բիտէ ասաքիրի իլէ 5 սանրա թօրունա մալիք պուլունմագտա տրր։ Սալը սապահը Եունան ասաքիրի հիճուժա պաշլամըշ տրր։ Բրէնս Գոնսթանթէն, պու մուհարէպէտէ գոմանտա իտիպ, իբի թարաֆտան չիտէթլի սուրէթտէ վուրուշուլմուշ տրր։ Կէճէ Այի Բիզա բաշա՝ թէչիլքէյի կէօրիւպ, 22 թօր վէ քիւլիյէթլի մուհիմմաթ վէ էշեա պրագարագ, չէքիլմիշ տիր։ Այիաքմանի չէրինին սաղ ճիհէթինտէ, Վիկար օրմանլարընտա ասաքիրի Օսմանիէնին մուհասարէ իտիլտիքլէրի բիվայէթ օլունուեօր։

Աթինա, 25 հոկտ.—(Մաթէն.) Ժէնէրալ Սաթրօսըն ֆըրգասը, Գօլիանանա գատար իլէրլէմիշ վէ տիւշմէնէ թէսատիւֆ իթմէքսիզին, չէհրէ կիրմիշ տիր։ Շիմտիյէ գատար Եունանլըլարտան 250 մէճրուհ վէ 70 մագթուլ օլմուշ տրր։

Լարիսա, 25 հոկտ.— (Մաթէն.) Եունան գրալը բրէնս Եօրկիոս իլէ պիրլիքտէ պու ազշամ Լարիսաեա վասըլ օլտու։ վէ էհալի թարաֆընտան ալգէշլարը իսթիգպալ օլունտու։ Եարբն սապահ, օրտուսը զիեարէթ իթմէք իւզրէ, Սէրֆիչէյէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Լարիսա.— (Մաթէն.) Սարանտաբօրօ կէչիլէրինտէ վէվիկար օրմանընտա էսիր թութուլան 600 Օսմանլը ասաքիրի, Եունանլն իչէրլէրինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Եունան օրտուսը, Այիաքմոն թարաֆլարընտա ֆիրարիլէրի թէագիպէ տէվամ իտիեօր։

Ասաքիրը Օսմանիէ բիւճաթա մէճբուր օլարագ, Սէրֆիչէտէ Բում էհալիսինէ ֆէնալըգլար իճրա իթմիշլէր տիր։ Գատրն, չօճուգ 70 քիլի թէլէֆ իտիմիշ, վէ 5 օրթօտօգա բարաբը գաթթ օլունմուշ տրր։ Էլան Օսմանլըլարըն էլինտէ պուլունան մահէլլէրին Բում էհալիի Խրիսթիանէսի՝ մէզբիւր ֆէնալըգլարտան աղայը միչարը տէհշէթ օրմուշլար տրր։

ԳԱՐԱՏԱՂԼԸԱՐ ԻԼԷ ՍԸՐՊԼԸԱՐԸՆ ՊԻՐԼԷՇՄԷՍԻ

Բիկտ, 26 հոկտ.— (Արպայատէր Լիսթի.) Տիւն Գարատաղ վէ Սըրպիս օրտուլարը Սէնիցատա պիրլեշմիշլէր տիր։

Բօսկօրիցա, 26 հոկտ.— (Նարոտնէյ Լիսթի.) Շիտտէթլի պիր պօմպարտմանտան սոնրա, Շեգարատա պէհաղ պայրագ չէքիլմիշ տիր։

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Եէնի հէյէթը վիւքէլանըն թէչքիլի՝ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրատա հիւսնի թէէսիր հասըլ իթմիշ տիր։ Մէհաֆիլը բէսմիէտ զանն օլունտուղունա կէօրէ, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա, պուհրանը հաղրատան գուրթուլմասը իչին, հիւքիւմէթը Օսմանիէյ ժուռավէնիմտէ պուլունճաղլար տրր։ Ինկիլթէրրանըն, մուավէնէթը նազտիէսի պուլունճաղը տախի սէոյլէնիեօր։ Տիկէր թարաֆտան Պուրսան մուհարէպէի հաղրէսինէ իրթամ վէրմէք իւզրէ, տէվլէթլէր արտասընտա մուհասարէթա տէվամ օլունմագտա տրր։ Միւսալէհանրն էն գուվվէթլի իւմիտի՝ Բումէլիյէ պաղը իմթիեազաթը մահտուտ իթտասընա միւթէվազիի օլտուղու պէհան իսթիմէքտէ տիր։

Բէնչէնպէհ կիւնիւ մէյտանը հարպտան եէնի պիր խասպէր ալընմամըշ տրր։ Հարպէքէ նազրընտան կէլէն շու եա պու թէլէկրաֆ՝ զաղէթալարա թէպլիղ օլընմամըշ տրր։

Թէկմին իսիլտիկինէ կէօրէ, էվվէլքի կիւն տախի Էիւլէ-Պուրկաստա վէ Պապա-Էսկիսէ մուհարէպէյէ տէվամ օլընմըշ տրր։ Սէլանիք հաղզընտա չայի օլան բիվայէթլէր՝ մէհաֆիլը բէսմիէտ թէքզիպ իսիլմէքտէ տիր։

+ Էվվէլքի կիւն պաղը մէհաֆիլէ, Էտիրնէյնին իշղալ իսիլտիկի, Սէլանիյին թօբա թութուլտըղը, Եունանլըլարին Գարաֆէրիէյի իշղալ իլէտիքլէրի վէ սահրէ կիպի չըգան չայեալարին, սէլահիյէթտար մէհաֆիլէ զաթթէն թէքզիպ իսիլտիկինի «Իսթիխպարաթ» եաղրեօր, վէ պու կիպի չայեալարը չըգարանլարը, հիսսիաթը վաթանիէտէն վէ հաքբէքէթբէրվերլիքտէն պիպէհրէ թէմամէն իսիլեօր։

ՊՈՒՐԿԱՍԸՆ ԹՕԲԱ ԹՈՒԹՈՒԼՄԱՍԸ

Օսմանլը տօնանմասը, Պուլկարիսթանընն Պուրկաս լիմանընը մուհասարէ իթմիշ օլտուղունտան, լիմանտաքի գալէլէրտէն Օսմանլը տօնանմասընա աթէշ աչըլմըշ, վէ պունուն իւզէրինէ տօնանմա Պուրկասը թօբա թութմուշ տրր։

ԱՊՏ ԻՎ ՀԱՄԻՏԻՆ ՄՈՒՎԱՍԱԼԷԹԻ

Տամատ Շէրիֆ վէ Սրիֆ Հիքմէթ բաշալար, Սիմանիա սէֆարէթի մայէթ վարօրը Լօյեյ իլէ էվվէլքի կէճէ Ապտիւլ Համիտի Սթամպօլա կէթիրմիշլէր տիր։

ՊԻՐ ՕՍՄԱՆԼԸ ԹՕՐԲԻՑԵԷՕՐԻՆԻՆ ՊԱԹՄԱՍԸ

Սալոնիք, 31 հոկտ.— Եարը կէճէյէ չարեէք գայա, իբի պաճալը պիր Եունան թօրբիյեէօրիս, Ֆէթհի Պիւլէնտ նամ Օսմանլը թօրբիյեէօրիս իւզէրինէ իբի թօրբիլ աթմագա, Ֆէթհի Պիւլէնտ 5 տագբգատա պաթմըշ տրր։ Միւրէթթէպաթընտան պիր զըսմը օ էնտատէ գարատա պուլունմուշ տրր։

Նուֆուսճա թէլէֆաթ, հէնուզ մալիմ տէյիլ տիր։

+ Ֆէթհի Պիւլէնտին գոմանտանը Մանմուտ պէյտէն կէլէն պիր թէլէկրաֆ, պալէատէքի թէլէկրաֆբաթատգ իսիեօր, վէ հէման քեաֆֆէյի մուրէթթէպաթընտան գուրթարըլապիլտիկինի, գոմանտան, իքինճի մաքինիսթ, էյէթրիքճի, մաքինիսթ Օսման վէ 4 թայֆանընն տէնիզ տիւշմիւքլէրի հալոէ, Մուսէվի պալըգճը գայըգլարը թարաֆընտան գուրթարըլտըգլարընը, վէ գազանընն իբի տէֆա բաթլատըղընը պէեան իյէեօր։

ՁԱՆԱԳ-ԳԱԼԷ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Աթինա, 30 հոկտ.— Բուսիանընն Աթինա սէֆիրի Մ. Տէմիտօֆ, Ձանագգալէ պօղազընընն գաբանմասը՝ Պալգան տէվլէթլէրինին մէնաֆիինէ տախի մուզայիր օլաճաղընտան, պու հալի իճտպ իթտիրէճէք հէր կէօնա թէտպիրատէն սաղընըլմասը լիւզումը խուսուսընտա մէզքիւր տէվլէթլէրին նազարը տիգգաթինը տավէթ իթմէյի, Բուսիանընն վազիֆէտէն ատա իյէտիկինի հիւքիւմէթը մէթպուէսի թարաֆընտան Եունան հիւքիւմէթինէ պէեան իթմէկէ մէմուր օրմուշ տրր։

ՆԱԶԸՄ ԲԱՇԱՏԱՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Էվվէլքի կէճէ հարպէք նազրը վէ ասաքիրը Օսմանիէ պաշ գոմանտանը Նազըմ բաշատան աթիտէքի թէլէկրաֆ ալընմըշ տրր։

« Տէօրթ կիւնտէն պէրի օրտուսմուշ, Լիւլէ-Պուրկաստան Վիզէյէ կիտէն խաթթ պօյունճա, Պուլկար օրտուսըյա ճիտտի մուհարէպաթա իպթիսար իթմիշ տիր։

Լիւլէ Պուրկասը չըմալընտան տիւշմէնին հիճուժընա գարշը զանէթ գահրամանանէ պիր մուզավէմէթ վուգու պուլմըշ տրր։

Էտիրնէյնին մէվզրի միւսթահքէմի էթրաֆընտաքի մուհարէպէէրէ, պիզիմքիլէր թարաֆընտան, մուվաֆագըյէթլէ տէվամ օլունուեօր։

Տիւշմէնի, Վիզէ թարաֆընտան չիտէթլէ սիւրտիւք։

× Խարիճիէ նէզարէթի, էվվէլքի կէճէ ալընան թէլէկրաֆլար իւզէրինէ, Օսմանլը սէֆիրլէրինէ պա թէլէկրաֆ պիր թահրիրաթը ուսմուսիէ կէօնտէրմիշ տիր։

ԹՕՌ ՍԷԼԷԲԻՆՏԷՆ ԳՕՐԳՄԱԵԸՆ

Զապթա խտարէսինտէն թէպլիղ օլունմուշ տրր.— Պու ճուսա իրթէսի կիւնիւ (պու կիւն) Զօպան-չէշմէսինտէ (Մագըրքէօյ եագընընտա) նիչան թալիմի իճրա իտիլէճէք տիր։ Տէրիսատէթ գոմանտանլըղընըն թէպլիղի մուճիպինճէ, պու խուսուսա պէրայը մալիմաթ էհալիյէ պիլտիրիլիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

=×=

Բէնչէնպէհ կիւնիւ Վարչական ժողով, պէր միւթատ իճթիմա իտիպ, սաաթ 6տան 10.30ա զատար միւզաքէրաթա տէվամ իլլէմիշ տիր։ — Մուամէլաթընը վէ գարարլարընը կէլէճէք նիւսխէսիվզատ եաղաճաղը։

*** Դաֆրասիա զաղէթալարընտա օգունաբաղընա կէօրէ, Էջմիածին կաթողիկոսը թարաֆընտան պիր հէյէթը մէպուսէ, հոկտ. 5ում Թիֆլիսատէ Բէթրէսպուրկա հարէքէթ իթմիշ տիր։

*** Էրմէնի բաթրիկի Արշարունի Սրբազան, Օսմանլը մէճրուհարընընն պուլունաբաղը պաղը խասթախանէլէրի զիեարէթ իթմիշ տիր։

*** Վան թարաֆլարընտա սօն կիւնլէրտէ իբի էրմէնինին տատա Բիւրտ բէիսի Միր Մէհէնին ատամլարը թարաֆընտան գաթլ իտիլտիկի՝ մահէլլինտէն թէլէկրաֆլա Բաթրէպիանէյէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՍՕՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

Տիւն տախի թիւրքէճէ զաղէթալար, Էտիրնէյէն հիշ պիր թէլէկրաֆ ալմամըշլար տրր։

+ Ինկիլիզ տօնանմասընընն Զանագգալէյէն կէչիպ, Մարմարա սուլարընա կէլտիկի տիւն չայի օլմուշ, վէ պու չայեալարա էնվալ մանէվրալար վէրիլմիշ իսկէ, էյնէն թէտբիրգաթ իճրա իտիլէմիշ տիր։ Շու գատար քի մէղքիւր տօնանմանընն Մարմարա սուլարընա նազընն պուլունաբաղը՝ սէլահիյէթտար մէնպալարտան թէէմին իտիլմէքտէ տիր։

+ Սթամպօլ, 29 հոկտ. (Տէյլի Մէյլ.) Դրրգ-Բիլիսէ գոմանտանը Ազմի պէյ իտամ օլունտու։ Սօն մաղլուպիյէթին սէպէպի քէնտիսի օլմազա մահքիւմ օրմուշ տրր։

Սօֆիա, 29 հոկտ. (Թայմզ.)— Պուլկարլար՝ Տրամա ըսթասիսընը վէ Լիւլէ-Պուրկասը իշղալ իթմիշլէր տիր։

Պէլգրատ, 29 հոկտ. (Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէ.) Պուլկար ասաքիրի, Էտիրնէ եաղընընտա, զարպ ճիհէթինտէ պուլունան օրտուսկեահտան իմտատ սալմըշ տրր։

Սօֆիա, 29 հոկտ. (Նոյէս Վինէր Ժուրնալ.) — Պուլկար գոմանտանլարը, Էտիրնէյտէ միգտարը քեաֆի էրզագ պուլունմատընա գանի օլմուշ օլտուղլարընտան, վէ զայիֆ թէլէֆաթա սէպէպլիյէթ վէրմէք իսթէմէսիքլէրինտէն, ուսմանի պիր հիճուժ եէրինէ ժուռնթազամ պէր մուհասրէ իլէ վէ գրթլըգ թէտպիրիյէ թէպիմէ մէճբուր իթմէյի գարարլաշտըրմըշլար տրր։

+ Գրալ Ֆէրմինտա՝ հոկտ. 26տա օրթօտօպիլ իլէ, Լօյլէյտէն սօնրա Դրրգ-Բիլիսէյէ վասըլ օլմուշ, վէ պիր մէճլիսի հարպա ըրնասէթ իթմիշ տիր։ Պուլկարլար՝ Դրրգ-Բիլիսէ լսմինի թէպտիլ իլէ, Լոզենկրատ (Պաղլար-չէհրի) թէսմիյէ իթմիշլէր տիր։

× Դրրգ-Բիլիսէնին մաղլուպիյէթի մէսուլլարընտան պիրի օլան սիւարի գոմանտանը Մըսըրը Ավիզ բաշանը՝ Սթամպօլա ճէլպիյէ տիվանը հարպտա պիլմուհաքէմէ, վէրիլէն գարար մուճիպինճէ գուրշունա տիզիլտիկինի «Թան» եաղմըշ իսկէ, պու հավատա՝ պուրատա բէսմէն թէքզիպ իսիլմիշ տիր։

× Քհամիլ բաշա՝ քէնտիսինի զիեարէթ վէ թէպրիք խէն սիւքէրատա տիւն իեատէի զիեարէթ իյէմիշ տիր։

+ Տիւն, ճուսա օրմաղէ պէրապէր, Պասը Ավիտ մէճլիսի վիւքէլա իճթիմա իթմիշ տիր։

× Մէչղուլիյէթինին էհէմմիյէթի վէ քէսրէթի հասէպիյէ սատրազամ բաշա կէճէլէրի Պապը Ավիտ գոմանտա գարար վէրմիշ տիր։

+ Բէսմ. (Նազըմ բաշատան հոկտ. 18տէ սատրազամ բաշատա թէլէկրաֆ.) Բունար Հիսարտան ալտըղըմ մալիսմաթա նէզարէն, տիւնքի մուհարէպէտէ սիւշմէն մուհիմմ թէլէֆաթա ուղրամըշ տրր. անլէրտէն քիւլիյէթլի թօր մուհիմմաթը, բիտէ սիլտիվարը զապթ իթտիք։ Մուհարէպէ տէվամ իտիեօր։

+ Բայեսքօսթ նամ նիմ բէսմի Ավսթրիա զաղէթասընա պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշտիր։ Օսմանլը օրտուսընընն Սթամպօլա բիճաթ իսթթը զաթէն քէսիլմիշ տիր։ Սթամպոլ—Էլիլէ-Պուրկաս սէմիր եոլ խաթթը Զերքէս քէօյ եագընընտա քէսիլմիշ տիր, վէ Զորլու եագընընտա սէմիր եոլ քէօրրիւսիւ պէրհավա խաթթմիշ տիր։ Օսմանլը օրտուսը, պիւսպիւթիւն մուհասրէ օլունմագ խաթէմէզսէ, էրկէն նէհրի եագընընտա սօն մուհարէպէ օրմագ իւզրէ պէօյիւք պիր հարբա թէչէպպիւս իթմէյի տիր։

× Օսմանլը շարգ օրտուսը պաշ գոմանտանը Ադատուլլահ բաշա ալտ իսիլմիշ տիր։

+ Տիւն Զաթթ Շահանէ խրրգաի չէրիֆի զիեարէթ իթմիշ տիր։

× Սոֆիա, 29 հոկտ.— (Մաթէն.) Պուլկարլար չիմտի Պապա-Էսկիսէ տիրլէր։ Պու կիւն 12 վակօն հիւքլիւ պուղաայ զապթ իթտիլէր։ Օսմանլըլար Զորլուեա բիճաթ իթտիլէր։

Սոֆիա, 28 հոկտ.— (Մաթէն.) Պուլկարլար՝ Սթրումա վատիսինտէ Սէլանիք-Սթամպոլ տէմիր եոլու խաթթընա նազըր Բրէշնա կէչիտինի զապթ իթտիլէր։

Սոֆիա, 27 հոկտ.— Թոտօպտա Պուլկարլար՝ Ֆիլիպէնին ճէնուբընտա Բաշմաղը չէհրինի զապթ իթմիշլէր տիր։

× Սթամպոլ գոմանտանը Մէմտուհ բաշա՝ չէհրին մուհասարի էմնիյէթի իչին թէտաբիրը լաղլմէքի իթթիխաղ իթմէքտէ, վէ իճապ իտէն էմրլէրի վէրմէքտէ տիր։ Պու պապտէ հարպիէ նազընը վէքիլի Ֆուատ բաշա իլէ խսթիշարէ իթմիշ տիր։

ՄԻԹԷՖԷՐԻԳ ՄԱԼԻՄԱԹ

Սէնիին եէրինէ չրգան Հաղգ զաղէթասը իլէ Իշթիրաք վէ Ալէմտար զաղէթալարը տախի թահիլ իսիլմիշլէր տիր։

Էքմէյին օգգասընա 5 բարա զամմ օլունմուշ տրր։

Թագսիմտէ Ֆրանսըզ վէ Ավսթրիա խասթախանէլէրինէ խայլի միլատատա մէճբուհ զաղէթ կէթիրիլմիշ տիր։ Սթամպոլա կէթիրիլէն 1000 գատա, մէճբուհլար իչինտէ 50ա զաղէթ տիր։ Էրզրումպէյի զապթ օլարագ, տիկէր 300 մէճբուհ տատա վիրուա իթմիշ տիր։ Տիւն սապահ տախի Պէյօղլու ճիհէթինտէ պիր միգտար մէճբուհ նազ իսիլմիշ տիր։ Պունդար, մուսթէնիթ խասթախանէլէրէ թէվզի օլունմագտա տրր։ Եըլտըզտա հիլալը Ահմէր ճէմիյէթի թարաֆընտան եէնի պիր խասթախանէ թէէսսիս օլունճաղ տրր։ Բանդիրմիտէքի Բուս խասթախանէսինտէ պուլունան խասթալար՝ Շիլլինտէ Պուլկար խասթախանէսինէ նազ օլունմուշ, վէ Բուս խասթախանէսի հարպ մէճբուհլարը իչին Հիլալը Ահմէր ճէմիյէթինին էմրինէ իհտալէ գէլընմըշ տրր։ ԸՍթամպոլ վէ Դարաթա ալբայ լիսէլէրինին, մէճբուհլարա հսար օլունմագ իւզրէ պոչաթլըմասը իչին, Շէհիր էմանէթի Մէարիֆնէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւն մէճլիսի վիւքէլա՝ Քհամիլ բաշանընն թահթը բրնասէթինտէ իճթիմա իթմիշ, վէ պիլասասա մուհարէպէնին սօն վազբալարբյա մէչղուլ օլմուշ տրր։

Մուաղզամ տէվլէթլէրին սէֆիրլէրիյէ Բուլգանիա, Պէլճիգա, Ֆիլէմէնք, Տանիմարգա, Իսվէճ վէ Իսբանիա սէֆիրլէրի, սիւֆէրանընն էն գբատէմիսի օլան Ավսթրիա սէֆիրինին նէզտինտէ Էվվէլքի կիւն իճթիմա իտէրէք, պաղը խուսուսաթ հաղգընտա պիր միւտաէթ միւզաքէրաթա պուլունմըշլար տրր։

Պիր գաչ Ինկիլիզ հարպ սէֆիրէսինին Սէլանիք սուլարընա վասըլ օլտուղլարը՝ չէհրիմիզ մէհաֆիլը էճնէպիէսինտէ սէոյլէնիեօր։ Պիր գաչ Ֆրանսըզ հարպ սէֆիրէսի տախի Շարգ սուլարընա կիթմէք իւզրէ էմր ալմըշլար տրր։

Բէնչէնպէհ կիւնիւ Բուսիա սէֆիրի, Պաղը Ալիէ կլտէրէք, սատրազամ բաշայը, եէնի մէմուրիյէթինէ տօղայը թէպրիք իթմիշ, վէ Պալգան մուհարէպէսի հաղգընտա միւլագաթ իյէմիշ տիր։ Սէֆիր՝ խարիճիէ նազրը իլէ տախի կէօրիշմիշ տիր։

Տիւն Ինկիլթէրրա, Բուսիա վէ Ավսթրիա սէֆիրլէրի, խարիճիէ նազրը իլէ, իգամէթկահընընտա միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

Տիւն կէճէ, Գալաթա-սէրայ Լոնտինտէ պիր մէվզուսը ֆիքրը իւզէրինէ, խալգնէ օլտուղունը պիլմէսիկինտէն գօրգուպ, գաչան գաչանա օրմուշ վէ տիւքքանլարը վէ սարիէ գաբանմըշ տրր։

Սահիպի իմթիեազ վէ միւտիրի մէսուլ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ
Ճատատէի քէպիր, Թագսիմ, Ն. 65